

A n e t r æ e t

Nr.77, maj 2020

ISSN: 1603 – 0281

Laura Marie Kjøller omgærdet af sin store familie. Kender du nogen?

Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske Forening

Indhold

Da Forbedringshuset brændte.....	3
Til Bornholm efter 1864.....	5
Nørrekaas i 1800-tallet.....	10
34 år, gravid, enke og mor til 10	11
Bornholmske gravstene.....	12
Bombet af de allierede.....	12
Aktuel bog om Pandemi.....	13
Gadenavne i Rønne.....	14
Konkurrencen	15

Kære medlemmer.

Så er endnu en vintersæson gået på held. Denne gang på en helt anden måde end planlagt i bestyrelsen.

Vi fik ikke de sidste foredrag med, som vi havde indgået aftale om. Vi har heller ikke fået afholdt den annoncerede generalforsamling, som ellers blev indkaldt til i februar nummeret. Vi kender heller ikke udsigterne for efteråret 2020, så vi kan endnu ikke love hvornår vi er oppe og køre normalt igen.

En ting er sikkert, vi starter ikke op før det er sikkert for jer medlemmer at mødes igen, for kigger vi på alderssammensætningen i foreningen så har mange af vores medlemmer en alder, der gør dem mere udsatte end dem i en idrætsforening.

Ifølge de sidste udmeldinger fra regeringen, er alle arrangementer enten udsat eller aflyst.

Så har jeg dog en længe ventet nyhed, som er efterspurgt af mange. Det er "Kures Gårdregister" som igen er kommet på nettet. Den er ikke færdig endnu, men den kan bruges til opslag via sogn og gård. Den kan findes på hjemmesiden under fanebladene DATA og SØGBARE DATA. Bemærk man skal være logget på hjemmesiden for at se den.

Med dette vil jeg på bestyrelsens vegne ønske alle en god sommer, og håber vi snart kan mødes igen som normalt.

Formand Hans Ressel

Dato	Program – Husk at sætte kryds i din kalender
Udskudt	Generalforsamling
Lørdag 29. august 10 - 17	Bustur på Bornholm Aflyst
	Hold dig opdateret på vores hjemmeside og facebook

Da forbedringshuset brændte

Af Jens Aagesen.

Der var 46 deltagere til magister Mette Gundels foredrag, lørdag den 15. februar.

Mette Gundel

Hun indledte kort med en tråd tilbage til forrige foredrag om fængselsvæsenet generelt.

Nu drejede det sig primært om Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset på Christianshavn, opført 1662 i en flere etagers bygning med sovesale på øverste.

Fangeprotokol

Vi fik en præsentation af både ledelse, beskrivelse af fanger, benyttede straffe og belønninger. I den gamle "Fan-

geprotokol" kunne man se, hvordan de op til 1000 fanger ved at forbedre sig, kunne klassificere sig op til 5 klasser, inden en evt. udslusning.

Kæmpe oprør

Der kom en reform i 1806, men hermed blev det blot værre for de indsatte, og 25. juni 1817 havde fangerne fået nok og forsøgte oprør.

På dette tidspunkt lededes fængslet af en major Francois Louis d'Auchamp, der var direktør fra 1810 – 1817. (Måske en forfader til Rønnes senere politimester, F. d'Auchamp)

Oprøret mislykkedes og førte til en række standretter og domme.

Første tilløb

Der havde allerede været en del ballade 29. - 31. juli 1815, hvor fangerne klagede over dårlig mad, bl.a. en "Rumfordsuppe" bestående af hestekød med skind og hår, ofte indeholdende levende larver.

Man klagede også over dårligt tøj, utøj og at de dagligt blev slået.

Det endte med et fangeoprør, hvor 50 stak af, dog blev 20 af dem hurtigt fanget ind igen.

Novemberoprør

Senere på året den 24. november stak flere af igen.

Det lykkedes denne gang at flygte i både.

Store fangeoprør 25. juni 1817

Selv om der kom en ny direktør på anstalten 1. jan 1817, hjalp det ikke meget på forholdene, og fangerne planlagde denne gang en stor flugt. Der var omkring 1000 indespærrede og alle skulle efter planen kunne slippe væk.

De havde anskaffet sig knipler, pas, nøgler, og alle var med til at holde det hemmeligt.

Ildebrand

Alligevel blev planen afsløret ved at nogle sladrede om det ude på latrin.

Det kom ledelsen for øre og ville gribe ind med hjælp fra soldater.

Det resulterede af fangerne gik amok, smadrede vægge, vinduer, stole, kastede sten mod soldater

Frederik den VI indsatte soldater med kanoner, og der udbrød ildebrand.

Fangerne stak af i spredte hold, men blev hurtigt indfanget og lagt under bevogtning uden for under åben himmel.

Militær standret

Frederik VI beordrede militær standret, hvor hver 3. skulle henrettes.

De flere hundrede fanger lå og ventede på jorden i flere dage for at komme for standretten.

Præsten i Vor Frelzers Kirke, Rasmus Fenger skulle være med ved henrettelserne.

- Det kom han sig aldrig over.

Alle de halshuggede kranier blev sendt til Panuminstituttets Atropologiske Kraniesamling, hvor du kan se dem i dag!

Da fængslet var nedbrændt, blev de overlevende fanger anbragt i krudttårne ude på Kastellet, og det helt til 1847. Altså i op til 30 år.

46 deltagere lyttende

Nye fængselsmetoder

Efter 1850 kom der nye fængselsmetoder inspireret fra England og USA. Her blev Horsens bygget i 1853 - 2016 og Vridsløselille 1859- 2017.

I dag forsøger vi med mere humane metoder til at få folk til at overholde loven.

Til Bornholm efter 1864

Af Jette Jacobsen

I 2020 er det 100 år siden Sønderjylland blev genforenet med Danmark.

Inden da, måtte mange danskere bøje sig under

det tyske åg efter nederlaget i 1864.

En af dem der ikke ville! Han bosatte sig i stedet på Bornholm.

Jette Jacobsen har forsket i hans slægt.

Hans Jørgen Hansen Reuss blev født 1835 i Bevtøft. (25 km fra Haderslev) Han var den ældste i en børneflokk på 7, og hans forældre havde et mindre husmandssted.

Han var soldat i årene 1855-1857 som husar, og deltog i krigen i 1864 som dragon ved 3. dragonregiment.

(2. Slesvigske krig - 1/2-1864 til 20/7-1864 - hvor Danmark tabte Sønderjylland)

Retur til København

I 1860 havde han været tjenestekarl hos Kammerråd og Grosierer Holm i København, så efter krigen tog Reuss igen til Kø-

benhavn og tjente i et herskabshus (Studiestræde 19).

Her i København mødte han sandsynligvis sin kommende hustru - Ane Kir-

stine Marie Jungemann født 1836 i Rønne - kaldet Christine - der var tjenestepige i Læderstræde no. 9 hos købmand Hertz Moses Bendix.

Hans Jørgen Hansen Reuss som dragon

Christine og Hans Jørgen Hansen Reuss giftede sig i Helligåndskirken i 1865 og købte en måned efter giftermålet ejendommen "Brønhøj" i Rutsker (nuværende Tassevej 9) og ernærede sig herefter som avlsbruger.

Ejendommen blev købt for 3.500 Rigsdaler.

Hans Jørgen Hansen Reuss - var en foregangsmand - avlede roer, kartofler, frugt, var medstifter af Hasle Afholdsforening og dets formand i 10 år. Her foruden var han Retsvidne og med i Sognerådet i Rutsker.

I 1892 brændte Reuss' ejendom "Brønhøj" ved et lynnedslag. Ejendommen blev bygget op igen, flyttet nærmere landevejen, og der blev købt mere jord til.

Nye Brøndhøj med døtre, Christine og Hans Reuss. De solgte ejendommen i 1904 og flyttede til Rønne.

Deres videre livsforløb er knyttet til deres 2 døtre, som vil blive beskrevet i en senere artikel.

Christine Reuss døde i 1917, og Hans Jørgen Hansen Reuss døde i 1919. Han kom ikke til at opleve genforeningen i 1920.

Guldbryllup 1905

Christine og Hans Jørgen Hansen Reuss fik 6 børn. Den ældste søn var:

Martin Thorvald Reuss, født 1866 i Rutsker.

Han blev gift med Ottoline fra Hasle. Martin blev udlært snedker, og var snedkersvend hos Jens Hansen i Hasle.

Martin Reuss som soldat

I 1897 blev Martin Thorvald Reuss ansat af amtsrådet som politibetjent i Hasle og Nordre Herred.

Kriminalbetjent i København

I 1911 tog Martin Reuss til København og gik ind i det nyoprettede kriminalpoliti, men længslen efter Bornholm

betød, at han vendte hjem som betjent på forskellige stationer på øen. I 1920 blev Martin Th. Reuss forfremmet til overbetjent.

I 1936 gik Martin Reuss på pension, men selv efter at han var faldet for aldersgrænsen, anvendte politiet hans arbejdskraft, dels som kontorist på politikontoret og dels som sommerferie-afløser på øens stationer.

I sommeren 1947 fik han sat benet af og kunne ikke klare sig selv. Det knækkede ham, og i januar 1949 døde han bosat i Østergade 8 i Hasle.

Iflg. overlevering var Martin Th. Reuss en stor mand og havde kræfter til at kunne "tumble" folk, når der var slagsmål.

Han var sportstrænet og cyklede rundt i Hasle til han var over 80 år.

I en nekrolog står bl.a.,

- at han var en nidkær og dygtig politimand, som var agtet og afholdt af såvel sine overordnede som af befolkningen, og at han blandt de ældre arbejdskammerater indenfor politiet var kendt som en yderst retscaffen, pligt-opfyldende og stabil mand.

- at han som politibetjent i Hasle skabte respekt om sit navn ved den måde, hvorpå han forstod at opretholde ro og orden i den dengang ikke helt rolige by.

- at han indtil sygdom mærkede ham

var en kendt skikkelse i byens daglige liv.

- at Politiforeningens fane paraderede ved kisten til hans begravelse, og at 6 uniformerede politibetjente bar deres gamle kollega til det sidste hvilested.

- at der ved Mindesamværet på Hotel Herold blev holdt taler af bl.a. politibetjent Aakerlund og af Rentier V. Karpynka, sidstnævnte rettede en tak til afdøde for den store hjælpsomhed, Reuss havde udvist over for de polakker, der i sin tid var indvandret til Danmark.

Martin Th. Reuss fik 2 børn. En søn, Alfred, der blev ingeniør på togfabrikken "Scandia" i Randers, og en lille pige som døde allerede som 3-årig af difteritis.

Martin Reuss havde tillige i 1944 den sorg at miste barnebarnet Svend Aage, der på sit løbehjul var taget ned til vandet ved Gudenåen og her faldt i vandet og druknede, dagen før sin 7-års fødselsdag, mens forældrene var ude for at købe hans fødselsdagsgave.

2. søn var **Alfred Christian Reuss**

født 1867 i Rutsker.

3. søn var **Hans Jørgen Reuss**

født 1870 i Rutsker.

Alfred udvandrede i 1888 og Hans i 1890 til Amerika.

Overleveringen siger, at de tog til Amerika for at undgå værnepligten. Mange rejste også, fordi de havde hørt, at man kunne købe jord billigt i Amerika.

De 2 brødre har muligvis først slået sig

ned i Marquette i Michigan, senere flyttede de til Menominee, hvor de havde en vognmandsforretning sammen, måske også en gård sammen. De havde malkekøer og leverede mælk til forskellige kunder.

Vognmandsforretningen i Menominee.

Hver en dansk kone

Alfred giftede sig med Marie Julie Munch fra Bornholm. Hun udvandrede til Amerika ca. 1891.

Marie Julie Munch

Ifølge overleveringen havde Marie fået en billet til Amerika fra en mand bosat i Amerika, som hun havde gået i skole med.

Hun nåede dog ikke til det sted, hvor hun skulle hen, men "*stod af toget det forkerte sted*", og her mødte hun Alfred til et dansk arrangement, og de blev så gift i 1892.

Hans giftede sig i 1901 med Rasmine kaldet Minnie fra Falster.

Minnie

Alfred kunne imidlertid ikke "døje" Minnie, så brødrene afbrød samarbejdet med hinanden, og i 1902 købte Alfred broderen ud og havde så hele forretningen alene.

Uvenskabet blev dog senere bilagt, men det var begrænset, hvad de siden så til hinanden.

Bornholmertur

I 1914 rejste Alfred hjem til Hasle på Bornholm for at besøge sine forældre og søskende.

Alfred døde i 1935 - overleveringen siger, at han gik ud for at malke sine køer, da han pludselig faldt om og døde.

Marie solgte nu gården og boede på skift hos sine børn. Marie rejste også en tur til Bornholm og besøgte sine søstre.

Marie og Alfred Reuss fik 7 børn; 1 barn døde som spæd, 1 søn blev skilt og mistede forbindelsen til sine børn, en svigerdatter døde ung af lungebetændelse og den yngste søn, som blev pilot, blev dræbt under japanernes angreb på Pearl Harbour.

Hans' mælkevogn

Efter bruddet med sin bror Alfred, tog Hans fat på at sælge mælk og klarede sig godt. I brevet står, at han købte mælken "for 3 cent og solgte den for 6 cent". Hans boede også i Menominee og døde i 1938. Hans og Minnie fik 3 børn, hvor 1 barn døde som spæd.

Det var svært for forældre og søskende, at deres sønner og brødre var så langt væk, og oplysninger om de 2 familiers liv og uvenskab i Amerika påvirkede selvfølgelig også familien på Bornholm.

Mere om slægten Reuss i næste nummer.

Nørrekaas i 1800-tallet

Af Jørn Kjølner

For At lette Oversigten over Nørrekaas-Havnen til bestyrelsen.
Udarbejdet af Anders Pedersen og P. Wallentiin Rønne d.25. feb; 1870

Nørrekaas kaldet var en gammel forfalden Muur af store Steen, saa knapt nogen kunde gaae derpaa, 1857 fik Fiskerne tilladelse af Kommandanten til at kjøre et forfaldent Batteri ud, og forbedre Havnen, eller rettere Muren med.

Batteriet stod der vor Niels Holms Have nu er, og da blev der forbedret saaledes at vi boltede Planker der ovenover saa vi kunde gaa derpaa.

Samme Efteraar begyndtes først med: hvem der fik mest Siil skulde give 1 Pot Brendeviin til Fiskerne.
Men siden bleve vi enige om at give 1 mk til Broens Vedligeholdelse.
Og siden bleve vi enige om at hvem der fik 20 Ole Siil betalte 1 mk.
Men i vor megen de fik derover betalt der intet for ---

I Februar 1842 begyndte vi med at rette Muren og forlengede den, Demme og ramme Pæle ned til indsidenden, (*Demme, må betyde inddæmme, JK*) og klede med Planker, og saa trillede vi ogsaa at Baadene kunde flyde.
Saa fik vi 50 Rbd 5 mk som vi købte Træ for, og saa fik vi Kjørsel og Honarbejde og Penge bidrag af byens Borge-

re Dette tilligemed Feskernes eget Arbejde haver Nørrekaas Havnen kostet ialt 556 Rd5 mk 4 sk.
Saaledes som den forøieblikket er den 15. April, 1842

1842 den 1 November begyndte vi med at give Afgift til Havnen af Lax saaledes, at der betaltes for hver Baad der indbragte 4 Stkr. 1 mk og for over eller under betaltes intet. ----
Afgiften af Sild blev dengang som den var før.

1855 blev af H. M. Lund udferdiget et Kort over den daverende Nørrekaas Havn, og paatenkt en Udvidelse af samme, da man i denne Tid ansøgte Amtet og Ministeriet om et Laan til Udførelsen af det paatenkte Arbejde.

I 1858 Blev der bevilget os et Laan. Paa looo Rbd af det Kofodske Legats Midler Som forrentes med 6 pc de 2 pc ere Afdrag, og først da begyndte Arbejdet paa den Nye Havn den 5 Juni 1858.

Det samme Aar blev udbetalt Materialer og Arbejde: 1546 Rbd 1 mk 12 sk og saa 109½ dages Gratisarbejde af Fiskere og andre af Byens Folk som: regnet til 4 mk pr Man daglig udgør 75 Rd.-

Og gratis Kjørsel af Borgere og Bønder, efter vores eget Overslag til 62 Rd, paa denne Maade at regne har Havnen i dette Aars Løb kostet 1481 Rd 2 mk 12 sk.

34 år, gravid, enke og 10 børn

Af Elo Jacobsen

Laura Marie Bjerregaard blev født den 22. april 1871 i Østerlars, datter af skomager Johan Otto Frederik Vilhelm Bjerregaard og hustru Benditte Kristine Jensdatter.

I folketællingen 1880, er hun som 8-årig tjenestepige på Buggemøllen i Østerlars sammen med sin søster Emilia Karoline Margrethe Bjerregaard, som er 16 år.

Gravid

I 1889 bliver hun, 17 år gammel, bliver hun viet i Sct. Nicolai Kirke i Rønne til skrædder Janus Emil Kjølner fra Hasle. Janus er søn af Jens Olsen Kjølner og Lotte Maria Hammer.

Blot 4 måneder senere, 25. juni 1889, nedkommer hun, 18 år gammel, med sit første barn Maria Emilie Kjølner i Rønne.

I 1890 står Janus ikke i FT, men Laura bor sammen med sine forældre og mormor i Lille Uglegade Hus i Nylars. Men senere flytter familien til Svaneke, hvor de bor på Matr. Nr. 13 (Bykilden 2).

Janus Emil arbejder som skrædder hos Skræddermester Jens Christian Christensens Enke.

I Svaneke føder Laura 4 børn:

1891 Betty Jensine, 7. maj

1892 Ejner, 14. maj

1893 24. maj Føder Astrid Elisabeth

1894 Føder Olga Vilhelmine Kjølner

Barn nr. 6 og 7

I 1896 er de flyttet til Græsted, i Nordsjælland, og her føder Laura 2 børn: Ellen Jensine Kjølner i 1896 og Lotte Ingeborg Kristine Kjølner i 1897.

I 1899 er de flyttet til "På Mosen" i Hillerød, og her føder Laura 4 børn: Valborg Eleonora Kjølner i 1899, Emil Olsen Kjølner i 1901 (dør efter 5 mdr.) Emil Olsen Kjølner i 1902 og Frida Ellevine Kjølner i 1903.

Laura er nu 32½ år gammel. De har mistet en søn, nummer 9, der kun blev 5 måneder, men året efter (1902) får de endnu en søn som får samme navn. Den 16. marts 1905 dør Janus Emil Kjølner, kun 38 år gammel, og Laura Marie står alene med 10 børn, og er gravid i fjerde måned.

Hun nedkommer med en søn 5 måneder efter Janus Emils død, og med Janus Olsen Kjølner 25. august er dusinet fyldt, men enke og kun 34 år.

Alligevel bliver Laura en gammel kone og dør først i København 10. februar 1952, 81 år gammel.

Lauras familie er på forsiden af bladet. Kender du nogle så kontakt mig. Elo

Bornholmske gravstene

Af Fie Ellebye og Jack Funch

I 2006 gik Jack og jeg i gang med at fotografere alle gravstene her på Bornholm, som hjælp til alles slægtsforskning. Vi fotograferer løbende, så vi kan være op to date.

Foreningens formand Hans Ressel har været så fantastisk, at han har lavet en database for os, så man nu kan søge på gravstene, i alle sogne på en gang.

Selv de nyeste kommer man til at finde, så kan man selv tage ud på kirkegården og fotografere eller man kan sende os en mail:

fie.ellebye@gmail.com

så sender vi gerne det billede vi har. Det er ikke alle af de nyeste, der er med endnu, men det arbejder vi hårdt på lige i øjeblikket.

Du finder billederne på:

www.dki-01.dk/bornholm.php

siden bliver opdateret løbende.

Gravstene skal være 10 år gamle, på dato, før de vises på nettet. Altså f.eks. hvis der er en der er død den 9. oktober 2010, bliver den først frigivet den 9. oktober 2020.

Er der nogen der har "gamle" billeder af gravstene modtager vi dem gerne på mail, så de også kan komme ind i databasen.

Bombet af de allierede

Af Jens Aagesen

Som bekendt blev Bornholm bombet af Sovjetunionens maskiner den 7. og 8. maj 1945, efter en forespørgsel af general Eisenhower, der gav russerne denne mulighed for en markering.

Forhindre tilbagetrækning

Mindre kendt er det, at et gigantisk amerikansk bombetogt af Danmark var planlagt til at finde sted den 2. april 1945.

Det skulle ødelægge resterne af det tyske luftvåben og forhindre en tysk tilbagetrækning gennem Jylland.

708 Bombefly

Styrken bestod af 708 svære firemotors bombefly, som bl.a. skulle udslette seks flyvepladser i Danmark.

Flyene, der var jagereskorteret, måtte imidlertid vende om da sigtbarheden viste sig at være for dårlig og bombing ved hjælp af radar ville være for upræcist og ville kunne gå for hårdt ud over civilbefolkningen.

Aflyst af vigtigere opgaver

Angrebet blev udskudt til dagen efter, men vejret var igen for dårligt.

De følgende dage dukkede vigtigere opgaver op, og bombetogtet blev til sidst helt aflyst.

Kilde: Henrik Skov Kristensen, Klaus Kofoed og Frank Weber: "Bomber over Danmark" 2012.

Aktuel Bog

Af Jens Aagesen

Foreningens første bog om den Spanske Syge er igen blevet aktuel.

Bogen, der også har undertitlen: "Der kostede mindst 197 bornholmere livet", er skrevet af et af vores medlemmer Niels Pedersen.

Niels Erling Pedersen, Skovsminde, Rø

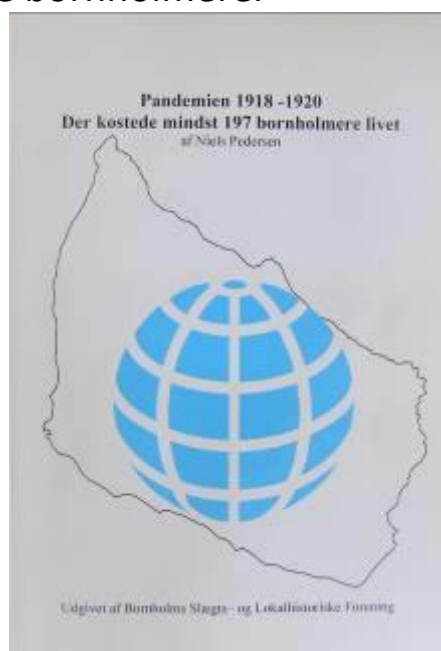
I bogen gennemgår han meget udførligt pandemien eller "Den spanske Syge" som den også kaldtes og dennes hærgen igennem hele verden, dog med særligt henblik på Bornholm.

Forholdene i 1918-20

Niels giver et meget tydeligt billede af, hvor svært det måtte have været at være borger i Danmark på et tidspunkt, hvor penicillin ikke var opdaget (den kom nemlig først i 1928).

Bogen, der er på 86 velskrevne sider i kraftigt papir, er rigt illustreret med autentiske fotos, statistikker og navnefortegnelse på samtlige 197 omkomne bornholmere.

Pandemien 1918 – 1920.

Bogen koster 98 kr.

+ evt. forsendelse på 40 kr.

Da dette er en foreningsudgivelse, kan den ikke fås i almindelig handel. Du kan henvende dig til kassereren Tonni Jørgensen

56 96 45 58/60 22 95 58.

eller på E-mail: ks@bslf.dk

Gadenavne i Rønne (A-K)

Af Jørn Kjøller

Adelgade: Nuværende Storegade.

Adel betyder her hoved.

Allegade: Dette kaldes Vinkelvej i FT 1921, senere blev den omdøbt til Johnsensvej og Johnsens Tværvæg.

Apotekerstræde. Folkeligt navn på Nygade.

Bakkestræde: Lille gade mellem Stettestræde og Lille Madsegade. Omfattede i FT 1787 og 1801 gaderne Kappelvej og Kirkestræde med sidegader samt Havnebakken og Munch Petersens Vej.

Benbrækkerstræde: Samme stræde som Violstræde.

Bidstrupsgade: Blev østlige del af Sankt Mortensgade kaldt efter H. P. Bidstrup.

Borregade: Nuværende Borgergade. Borgmester Nielsensvej: Tidligere Pæretræsdalsvej.

Bredstræde: Gade mellem Storegade og Sletten, nuværende Storegade. Hed først Sletten.

Bundtarmen: Lille blindt stræde fra Anthoniestræde med bagindgang til Amtsgårdens have.

Byledsstræde: En sidevej mod øst fra skæringspunkt Mellem Byledsgade og Lille Madsegade.

Damgade: Opkaldt efter Colbergdammen, også kaldet Puggadammen.

Dampmøllestræde: Tidligere navn på den vestlige del af Dampmøllegade.

Dr. Kabells Vej: Hed før Nordøstvej. Ellekongstræde: Gik før fra Lille Torv i

vinkel op til Stettestræde. Går nu ret ud i Sankt Mortensgade. Resten er nu Lille Ellekongstræde.

Enedeløsstræde: Var en lille stikgade på sydsiden af Silkegade, mellem Silkegade og Storegade.

Fiskerbakken: Det samme som Kildesbakken.

Grummekulegade: Nuværende Store Torvegade.

Grummekulestræde: Nuværende Lille Magstræde. Grummekulen lå i blokken dannet af Store Torvegade, Magstræde og Lille Magstræde.

Grønnegade: Gik oprindeligt kun til Lille Søstræde. Går nu til Silkegade.

Havnebakken: Kaldet Bakkestræde og Højstræde i gammel tid.

Havnegade: Kaldet Strandgade i gammel tid.

Hedvigsstræde: Nuværende Hedningestræde, opkaldt efter Skt. Hedvig.

Helvigstræde: Nuværende Hedningestræde, opkaldt efter Anders Helvig.

Højstræde: Nuværende Havnebakken. Integade: Passage mellem Nørregade og Møllegade, nu nordre side af pladsen mellem de to gader.

Jernbanevej: Kaldet Strandstræde i gammel tid. En del af vejen er nedlagt.

Kapelstræde: Nuværende Kapelvej, også tidlige kaldt Bakkestræde. Kapelstræde gik fra Kirkepladsen til Sankt Pedersstræde.

Kapelvej: Tidlige kaldt Bakkestræde, Kapelstræde og Søndre Gangsti.

Kildesbakken: Nuværende Fiskerbakken.

(forsættes i næste nummer)

Konkurrencen

1. Hvad betyder Manu propria ?.
2. Hvad betyder "Obiit"?
3. I hvilket sogn Traseager?.
4. Hvornår er det Skt Hans?.
5. Er der et sted der hedder Fed Mands Plage på Bornholm?.
6. Hvad er en Hysken"?
7. Hvad er en Filia?.
8. Hvad er en Delicta?.

----- o o o -----

Der er 1 gavekort lydende på 200 kr. som præmie hver gang. Der trækkes lod blandt alle rigtige indkomne svar.

Alle besvarelser skal være formanden i hænde senest den **1. juli 2020**.

Svarene sendes til Hans Ressel,
Dampmøllegade 11, 3700 Rønne.

På et postkort eller lignende eller sendes på E-mail: kon@bslf.dk

Mærkes "Konkurrence".

----- o o o -----

Svar på sidste konkurrence

1. Februar
2. "ægtefælle"
3. Ibsker
4. "pinse"
5. Sandvig
6. fejekost fremstillet af lyngris
7. En barselkone
8. Bøddel, skarpretter.

----- o o o -----

Tillykke til vinderen af konkurrencen:

007.87 Jørn Kjøller

----- o o o -----

Åbningstider Bornholms Ø-Arkiv:

Mandag:	10:00 – 14:00
Tirsdag:	Lukket
Onsdag:	12:00 – 16:00
Torsdag:	10:00 – 14:00
Fredag:	10:00 – 13:00

Foreningens Facebooksgruppe:

"Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske Forening" er en lukket gruppe kun for medlemmer.

Du kan få godkendt din ansøgning, hvis du skriver dit medlemsnummer på anmodningen.

Afsender: Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske Forening, Storegade19a, 3790 Hasle, DK

Bestyrelsen

Formand: Hans Ressel

Tlf.: 30 13 81 82

E-mail: fm@bslf.dk

Næstformand: Elo Jacobsen

Tlf.: 30 49 26 51

E-mail: nf@bslf.dk

Kasserer: Tonni Jørgensen

Tlf.: 56 96 45 58

E-mail: ks@bslf.dk

Sekretær: Fie Ellebye

Tlf.: 24 93 15 15

E-mail: sk@bslf.dk

Best. Medl.: Susanne Ressel

Tlf.: 56 95 81 82

E-mail: 1bm@bslf.dk

Best. Medl.: Jørgen Elleby

Tlf.: 42 19 90 91

E-mail: 2bm@bslf.dk

Best. Medl.: Palle Pedersen

Tlf.: 40 30 92 83

E-mail: 3bm@bslf.dk

Suppleant: Erik Hørringsen

Tlf.: 25 72 25 84

E-mail: 1s@bslf.dk

Suppleant: Jack Funch

Tlf.: 24 67 11 73

E-mail: 2s@bslf.dk

Anetræet

Deadline på Anetræet er på følgende datoer: 1. jan. - 1. apr. - 1. jul. - 1. okt.

Redaktør

Jens Aagesen

E-Mail: red@bslf.dk

Nyheder og artikler du synes kunne have interesse for os andre, sendes til:

red@bslf.dk